

Dikasterium pro nauku víry

Normy pro postup při rozlišování údajných nadpřirozených jevů

V naslouchání Duchu, který působí ve věřícím lidu Božím

Bůh je přítomen a jedná v našich dějinách. Duch Svatý, který tryská ze srdce vzkříšeného Krista, působí v církvi s božskou svobodou a nabízí nám mnoho vzácných darů, které nám pomáhají na cestě životem a podněcují naše duchovní zrání ve věrnosti evangeliu. Toto působení Ducha Svatého umožňuje také možnost zasáhnout naše srdce prostřednictvím některých nadpřirozených událostí, jako jsou zjevení nebo vidění Krista či Panny Marie a další jevy.

Mnohdy tyto události přinesly velké duchovní plody, růst víry, zbožnosti, bratrství a služby a v některých případech daly vzniknout různým svatyním rozesetým po celém světě, které jsou dnes součástí srdce lidové zbožnosti mnoha národů. Kolik života a krásy, kterou Pán zasévá mimo naše myšlenková schémata a postupy! Z tohoto důvodu nemají být Normy pro postup při rozlišování údajných nadpřirozených jevů, které nyní předkládáme, nutně kontrolou, a tím méně pokusem o zhášení Ducha. V nejvíce pozitivních případech událostí údajného nadpřirozeného původu se totiž „diecéznímu biskupovi doporučuje, aby ocenil pastorační hodnotu a také podporoval šíření tohoto duchovního podnětu“ (I, č. 17).

Svatý Jan od Kříže si uvědomoval, „jak nízké, omezené a v jistém smyslu neodpovídající jsou všechny pojmy a slova, jimiž se v tomto životě pojednává o božských věcech“.¹ Nikdo nedokáže plně vyjádřit nevyzpytatelné Boží cesty týkající se lidí: „Svatí učitelé, třebaže mnoho říkají a ještě více řeknou, nikdy je nebudou moci přestat objasňovat slovy, tak jako je není možné slovy vyjádřit.“² Neboť „stezka, kudy se jde k Bohu, je tak tajemná a skrytá pro smysly duše, jako je pro smysly těla stezka mořem, na němž se nerozpoznávají pěšiny ani šlápoty“.³ Skutečně, „protože on je nadpřirozený stavitel, bude stavět nadpřirozeně v každé duši budovu, jakou bude chtít“.⁴

Zároveň je třeba uznat, že v některých událostech údajně nadpřirozeného původu dochází k vážným problémům ke škodě věřících, a v těchto případech musí církev jednat s veškerou svou pastorační starostlivostí. Mám na mysli například využívání takových jevů k získání „zisku, moci, slávy, společenského uznání, osobního zájmu“ (II, čl. 15 odst. 4), které může jít dokonce až k možnému páchání závažně nemorálních činů (srov. II, čl. 15 odst. 5), nebo dokonce „jako prostředku či záminky k vykonávání nadvlády nad lidmi nebo k páchání zneužití“ (II, čl. 16).

Při posuzování takových událostí nelze opomenout ani možnost naukových omylů, nepatřičného zjednodušování poselství evangelia, šíření sektářského ducha atd. A konečně existuje také možnost, že věřící budou svedeni na scestí událostí připisovanou božské iniciativě, která je ale pouhým plodem něčí fantazie, touhy po novotách, mytománie (chorobné lhavosti) nebo sklonu k falšování.

Církev proto při svém rozlišování v této oblasti potřebuje jasné postupy. Normy pro postup při rozlišování údajných zjevení a zjevení, které platí dodnes, schválil svatý Pavel VI. v roce 1978, tedy před více než 40 lety, v důvěrné podobě a oficiálně byly zveřejněny až o 33 let později, v roce 2011.

¹ Sv. Jan od Kříže, *Temná noc* II, 17, 6, Kostelní Vydří, Karmelitánské nakladatelství 1995, s. 169.

² Tentýž, *Duchovní píseň* B, předmluva, 1, Kostelní Vydří, Karmelitánské nakladatelství 2000, s. 22.

³ Tentýž, *Temná noc* II, 17, 8, Kostelní Vydří, Karmelitánské nakladatelství 1995, s. 170.

⁴ Tentýž, *Živý plamen lásky* B III, 47, Kostelní Vydří, Karmelitánské nakladatelství 2001, s. 109.

Nedávná revize

Při aplikaci norem z roku 1978 se však ukázalo, že rozhodování trvalo velmi dlouhou dobu, dokonce několik desetiletí, a že k potřebnému církevnímu rozlišení docházelo příliš pozdě.

Revize norem byla zahájena v roce 2019 prostřednictvím různých konzultací pořádaných tehdejší Kongregací pro nauku víry (kongres, setkání konzultorů, Feria IV a plenární zasedání). Během těchto pěti let bylo vypracováno několik návrhů na revizi, všechny však byly vyhodnoceny jako nedostatečné.

Na kongresu dikasteria 16. listopadu 2023 byla nakonec konstatována potřeba celkové a zásadní revize dosud připraveného návrhu. Dikasterium proto připravilo další návrh dokumentu, zcela přepracovaný se zaměřením na přesnější vyjasnění úkolů diecézního biskupa a dikasteria.

Nový návrh byl předložen na uzavřeném setkání konzultorů, které se konalo 4. března 2024 a které celkově zaujalo kladné stanovisko, i když byly vzneseny některé vylepšující připomínky, které byly zapracovány do dalšího návrhu dokumentu.

Text byl poté prostudován na Férii IV dikasteria, která se konala 17. dubna 2024, během níž jej kardinálové a biskupové-členové schválili. Nakonec byly nové normy 4. května 2024 předloženy Svatému otci, který je schválil a nařídil jejich promulgaci, přičemž stanovil, že vstoupí v účinnost 19. května 2024, na slavnost Seslání Ducha Svatého.

Důvody pro přepracování Norem

V předmluvě k vydání *Norem* z roku 1978 upřesnil v roce 2011 tehdejší prefekt kard. William Levada, že do kompetence tohoto dikasteria přísluší zkoumat případy „zjevení, vidění a poselství, kterým se přisuzuje nadpřirozený původ“. Tyto *Normy* totiž uváděly, že „Posvátné kongregaci náleží posoudit a schválit způsob postupu ordináře“ nebo „přistoupit k novému zkoumání“ (IV, č. 2).

V minulosti se zdálo, že Svatý stolec akceptuje prohlášení biskupů tohoto typu: „Věřící jsou oprávněni věřit, že je to nepochybné a jisté“ (dekret biskupa z Grenoblu, 19. září 1851); „O skutečnosti slz nelze pochybovat“ (biskupové sicilští, 12. prosince 1953). Tato vyjádření však byla v rozporu s přesvědčením církve, že věřící nejsou povinni přijmout pravost těchto událostí. Proto několik měsíců po tomto posledním případě tehdejší Svaté ofícium upřesnilo, že „dosud nepřijalo žádné rozhodnutí týkající se Madonnina delle Lacrime [plačící madonka; Syrakusy na Sicílii]“ (2. října 1954). Navíc nedávno, s odkazem na případ Fatimy, tehdejší Kongregace pro nauku víry vysvětlila, že církevní schválení soukromého zjevení jasně ukazuje, že „příslušné poselství neobsahuje nic, co by odporovalo víře a dobrým mravům“ (26. června 2000).

Navzdory tomuto jasnému postoji se ve skutečnosti postupy, které dikasterium i v nedávné době uplatňovalo, stále zaměřovaly na to, aby biskup učinil prohlášení o „nadpřirozenosti či „nenadpřirozenosti – a to do té míry, že někteří biskupové trvali na možnosti vydat takové pozitivní prohlášení. Ještě nedávno se totiž někteří biskupové chtěli vyjadřovat slovy typu: „Konstatuji absolutní pravdivost faktů“; „Věřící musí nepochybně považovat za pravdivé...“ apod. Tato vyjádření ve skutečnosti vedla věřící k tomu, že si mysleli, že jsou povinni věřit těmto jevům, které tak byly někdy ceněny více než samotné evangelium.

Při řešení takových případů, a zejména při přípravě výroku, někteří biskupové předem požádali dikasterium o potřebné zmocnění. Když však zmocnění obdrželi, bývali žádáni, aby dikasterium ve svém prohlášení nezmiňovali. Tak tomu bylo například v několika málo případech, které byly v posledních desetiletích uzavřeny: „Bez zapojení naší kongregace“ (dopis biskupovi z Gapu, 3. srpna 2007); „V tomto prohlášení ať se dikasterium nezmiňuje“ (kongres z 11. května 2001, týkající se biskupa z Gikongoro [Rwanda]). To znamená, že biskup nemohl ani zmínit, že dikasterium udělilo souhlas. Zároveň však někteří další biskupové, jejichž diecézí se tyto jevy také týkaly, požádali dikasterium o jeho vyjádření, aby bylo dosaženo větší jednoznačnosti.

Tento zvláštní způsob postupu, který vyvolal nemalý zmatek, pomáhá pochopit, že *Normy* z roku 1978 již nejsou dostatečné a vhodné pro usměrnění práce biskupů i dikasteria, což se dnes stává ještě problematictější, protože málokdy fenomén zůstává v hranicích jednoho města nebo diecéze. Toto konstatování se objevilo již během plenárního shromáždění tehdejší Posvátné kongregace pro nauku

víry v roce 1974, kdy jeho členové uznali, že událost údajného nadpřirozeného původu často „nevyhnutelně přesahuje hranice diecéze, a dokonce i státu, a [...] záležitost automaticky dosahuje rozměrů, které mohou ospravedlnit zásah nejvyšší autority církve“. Normy z roku 1978 zároveň připouštěly, že se stalo „obtížnějším, ne-li téměř nemožným formulovat s potřebnou rychlostí úsudky, které v minulosti ukončovaly vyšetřování této záležitosti (*constat de supernaturalitate, non constat de supernaturalitate*)“ (Normy z roku 1978, úvodní poznámky).

Očekávání, že obdržíme prohlášení o nadpřirozené povaze události, vedlo k tomu, že jen ve velmi málo případech se dosáhlo jasných rozhodnutí. Fakticky tak nebylo po roce 1950 oficiálně vyřešeno více než šest případů, ačkoli jevy často vzrůstaly bez jasného orientování a za účasti lidí z mnoha diecézí. Proto se předpokládá, že mnoho dalších případů se řešilo jiným způsobem, nebo se neřešilo vůbec.

Aby se řešení konkrétního případu týkajícího se události údajně nadpřirozeného původu již dále neprotahovalo, navrhlo dikasterium nedávno Svatému otci, aby se příslušné rozlišování neuzavíralo prohlášením *de supernaturalitate*, ale prohlášením *nihil obstat*, což by biskupovi umožnilo čerpat pastorační užitek z tohoto duchovního jevu. K tomuto prohlášení by se dospělo po vyhodnocení různých duchovních a pastoračních plodů a absence významných kritických aspektů dané události. Svatý otec považoval tento návrh za „oprávněné řešení“.

Nové aspekty

Výše uvedené prvky nás vedly k tomu, abychom v nových normách navrhli jiný postup než v minulosti, ale také bohatší, se šesti možnými uvážlivými závěry, kterými se může řídit pastorační práce kolem událostí domnělého nadpřirozeného původu (srov. I, č. 17 až 22). Návrh těchto šesti závěrečných stanovění umožňuje dikasteriu a biskupům adekvátně řešit problémy velmi rozdílných případů, o nichž mají informace.

Mezi tyto možné závěry obvykle nepatří tvrzení o nadpřirozenosti rozeznávaného jevu, tj. možnost s morální jistotou tvrdit, že pochází z rozhodnutí Boha, který jej přímo chtěl. Oproti tomu udělení *nihil obstat* jednoduše naznačuje, jak vysvětlil již Benedikt XVI., že s ohledem na tento jev věřící „jsou oprávněni ho rozumným způsobem přijmout“. Protože se nejedná o prohlášení o nadpřirozenosti daných skutečností, je ještě jasnější, jak řekl i Benedikt XVI., že se jedná pouze o pomoc, „jejíž využití však není povinné“.⁵ Na druhé straně tento zásah přirozeně ponechává otevřenou možnost, že na základě dalšího sledování vývoje zbožnosti může v budoucnu vzniknout potřeba jiného opatření.

Je třeba také poznamenat, že prohlášení o „nadpřirozenosti“ ze své podstaty vyžaduje nejen dostatek času na analýzu, ale může vést k tomu, že dnes bude vynesena rozsudek o „nadpřirozenosti“ a o několik let později rozsudek o „nenadpřirozenosti“. Což se ve skutečnosti stalo. Stojí za to připomenout případ údajných zjevení z padesátých let 20. století. V roce 1956 biskup vydal definitivní posudek o „nenadpřirozenosti“, následující rok tehdejší Svaté ofícium opatření tohoto biskupa schválilo. Poté se o schválení této úcty usilovalo znovu. V roce 1974 však táž Posvátná kongregace pro nauku víry vyhlásila *constat de non supernaturalitate* ohledně týchž údajných zjevení. Následně v roce 1996 místní biskup tuto úctu uznal a další biskup téhož místa v roce 2002 uznal „nadpřirozený původ“ zjevení a úcta se rozšířila do dalších zemí. Nakonec na žádost tehdejší Kongregace pro nauku víry v roce 2020 nový biskup zopakoval negativní posudek, který tatáž Kongregace vydala předtím, a nařídil zastavit jakéhokoli zveřejňování týkajícího se údajných zjevení a poselství. Trvalo tedy přibližně sedmdesát trýznivých let, než se celá záležitost uzavřela.

Dnes jsme dospěli k přesvědčení, že těmto komplikovaným situacím, které u věřících vyvolávají zmatek, je třeba vždy předcházet, a to tak, že se předpokládá rychlejší a zřetelnější zapojení tohoto dikasteria a že se vyhneme tomu, aby rozlišování směřovalo k prohlášení „nadpřirozenosti“, s velkými očekáváními, obavami, a dokonce i tlakem v tomto směru. Takové prohlášení o „nadpřirozenosti“ je

⁵ Benedikt XVI., *Verbum Domini: posynodní apoštolská exhortace o Božím slově v životě a poslání církve* (30. září 2010), č. 14, Kostelní Vydří, Karmelitánské nakladatelství 2011, s. 31.

zpravidla nahrazeno buď prohlášením *nihil obstat*, které povoluje pozitivní pastorační činnost, nebo jiným určením vhodným pro konkrétní situaci.

Postupy předpokládané novými *Normami* s návrhem šesti možných uvážlivých rozhodnutí umožňují dospět k rozhodnutí v přiměřenějším čase, což pomůže biskupovi zvládnout situaci týkající se událostí domnělého nadpřirozeného původu dříve, než nabudou velmi problematických rozměrů, aniž by dosud došlo k potřebnému církevnímu rozlišení.

Zůstává však možnost zásahu Svatého otce, který může zcela výjimečně povolit postup týkající se možného prohlášení nadpřirozenosti událostí: jedná se vlastně o výjimku, která se v posledních staletích vyskytla jen vyjíměčně.

Na druhé straně, jak je stanoveno v nových *Normách*, zůstává možnost prohlásit „nenadpřirozenost“, pouze pokud se objeví objektivní znaky zjevně svědčící o manipulaci, za níž se jev skrývá, např. když údajný vidoucí tvrdí, že lhal, nebo když důkazy ukazují, že krev na kříži patří údajnému vidoucímu atd.

Rozpoznání působení Ducha

Většina svatyní, které jsou dnes privilegovanými místy lidové zbožnosti Božího lidu, nikdy neobdržela v době, během níž se tam zbožnost projevovala, prohlášení o nadpřirozenosti skutečností, které daly podnět k této zbožnosti. *Sensus fidelium* vycítil, že tam působí Duch Svatý, a neobjevily se žádné zásadní kritické situace, které by vyžadovaly zásah duchovních pastýřů.

V mnoha případech byla přítomnost biskupa a kněží v určitých okamžicích, jako byly poutě nebo slavení některých mší, nepřímým způsobem uznání, že neexistují žádné vážné námitky a že tato duchovní zkušenost má pozitivní vliv na život věřících.

V každém případě *nihil obstat* umožňuje pastýřům jednat bez pochybností a váhání a být po boku Božího lidu při přijímání darů Ducha Svatého, které se mohou objevit uprostřed těchto událostí. Výraz „uprostřed“ použitý v nových *Normách* pomáhá pochopit, že i když se nevydá prohlášení o nadpřirozenosti události samotné, přesto se jasně rozpoznají známky nadpřirozeného působení Ducha Svatého v kontextu toho, co se odehrává.

V jiných případech je spolu s tímto uznáním potřeba určitého vyjasnění nebo očištění. Může se totiž stát, že právě působení Ducha svatého v konkrétní situaci, které lze správně docenit, se jeví jako smíšené s čistě lidskými prvky, jako jsou osobní touhy, vzpomínky, někdy i utkvělé představy, nebo jako „nějaký omyl přirozeného řádu, který není způsoben špatným úmyslem, ale subjektivním vnímáním jevu“ (II, čl. 15 odst. 2). Koneckonců „nelze bez dalšího postavit zkušenost vidění před přísné dilema, zda je ve všech bodech správná, nebo zda musí být považována za zcela lidskou či ďábelskou iluzi“.⁶

Zapojení dikasteria a doprovázení z jeho strany

Je důležité si uvědomit, že nové *Normy* pevně vymezují kompetence tohoto dikasteria. Na jedné straně potvrzuje, že rozlišování je úkolem diecézního biskupa. Na druhé straně, jelikož je třeba uznat, že dnes více než kdy jindy se tyto jevy týkají mnoha lidí patřících do jiných diecézí a rychle se šíří v různých regionech a zemích, nové *Normy* stanoví povinnost vždy konzultovat s dikasteriem, které se vždy vyjádří ohledně konečného schválení rozhodnutí biskupa, dříve, než biskup rozhodnutí o události údajně nadpřirozeného původu zveřejní. Zatímco dříve dikasterium zasahovalo, ale biskup byl požádán, aby je nezmiňoval, dnes dikasterium veřejně projevuje svou účast a doprovází biskupa při konečném rozhodnutí. Při zveřejnění toho, co bylo rozhodnuto, se tedy uvede „po dohodě s Dikasteriem pro nauku víry“.

Nicméně, jak již předpokládaly *Normy* z roku 1978 (IV, č. 1 písm. b), nové *Normy* také stanoví, že v určitých případech může dikasterium zasáhnout motu proprio, z vlastního popudu (II, čl. 26).

⁶ K. Rahner, *Visionen und Prophezeiungen. Zur Mystik und Transzendenzerfahrung [Vidění a prorockví. K mystice a transcendentním zkušenostem]*, J. Sudbrack (ed.), 2. vydání, Freiburg in Breisgau, Herder 1989, s. 68.

Ve skutečnosti nové *Normy* stanoví, že „dikasterium si v každém případě vyhrazuje právo znovu zasáhnout v návaznosti na vývoj tohoto jevu“ (II, čl. 22 § 3) a požaduje po biskupovi, aby „nadále bděle sledoval daný jev“ (II, čl. 24) pro dobro věřících.

Bůh je stále přítomen v dějinách lidstva a nikdy nám nepřestává posílat své dary milosti působením Ducha svatého, abychom den co den obnovovali svou víru v Ježíše Krista, Spasitele světa. Je posláním pastýřů církve, aby svým věřícím tuto láskyplnou přítomnost Nejsvětější Trojice uprostřed nás stále připomínali, stejně jako je jejich posláním chránit věřící před jakýmkoli podvodem. Tyto nové *Normy* nejsou ničím jiným než konkrétním způsobem, jímž se Dikasterium pro nauku víry dává do služeb pastýřů, aby poslušně naslouchali Duchu, který působí ve věřícím lidu Božím.

Víctor Manuel kard. Fernández
Prefekt

Úvod

1. Ježíš Kristus je definitivní Boží slovo, „první a poslední“ (Zj 1,17). On je plností a naplněním Zjevení: vše, co chtěl Bůh zjevit, zjevil skrze svého Syna, Slovo, které se stalo tělem. Proto „křesťanské dílo spásy tedy jako nová a konečná úmluva nikdy nepomine a nemůže se už očekávat nové veřejné zjevení před slavným příchodem našeho Pána Ježíše Krista“.⁷

2. Ve zjeveném Slově je vše, co křesťanský život potřebuje. Svatý Jan od Kříže uvádí, že Otec, „když nám dal svého Syna, který je jeho Slovo, a on nemá jiné, řekl nám všechno jednou provždy v tomto jediném Slově a nemá už, co by říkal. [...] Už nemá, co by říkal, protože to, co kdysi mluvil po částech k prorokům, řekl už vcelku, když nám dal Všechno, to je svého Syna. Proto kdo by se dnes chtěl tázat Boha nebo si přál nějaké vidění nebo zjevení, nejen by jednal pošetile, ale urážel by Boha, protože by neupíral oči úplně na Krista a vyžadoval by něco jiného nebo nějakou novotu.“⁸

3. V době církve Duch Svatý uvádí věřící každého věku „do celé pravdy“ (Jan 16,13), aby se „i nadále prohlubovalo porozumění Božím zjevení“.⁹ Je to totiž Duch svatý, kdo nás stále více uvádí do chápání Kristova tajemství, neboť „ať sebevíc tajemství a divů objevili svatí učitelé a pochopily svaté duše v tomto stavu života, zbývá jim ještě většina, co by řekli, a dokonce i pochopili; a tak je třeba velmi dolovat v Kristu, protože je jako velmi bohatá štola s mnoha dutinami plnými pokladů, které, byť se pronikají sebevíc, nikdy se nenalezne konec ani závěr, spíše se v každé dutině nacházejí tu a tam nové žíly nových bohatství“.¹⁰

4. Jestliže na jedné straně vše, co Bůh chtěl zjevit, učinil skrze svého Syna a v Kristově církvi jsou každému pokřtěnému člověku k dispozici běžné prostředky svatosti, pak na druhé straně může Duch Svatý některým lidem udělit zcela zvláštní zkušenosti víry, jejichž účelem „není ‚vylepšit‘ nebo ‚doplnit‘ definitivní Kristovo Zjevení, ale pomoci jim ho plněji prožít v dané historické epoše“.¹¹

5. Svatost je vskutku povoláním týkajícím se všech pokřtěných: je živena životem modlitby a účastí na svátostném životě a projevuje se existencí prodchnutou láskou k Bohu a bližnímu.¹² V církvi přijímáme Boží lásku, která se plně projevila v Kristu (srov. Jan 3,16) a je „vylita do našich srdcí skrze Duchu Svatého, který nám byl dán“ (Řím 5,5). Ti, kdo se nechávají učenlivě vést Duchem Svatým, zakoušejí přítomnost a působení Trojice, takže takto prožívaná existence, jak učí papež František, vede k mystickému životu, „který se, i bez mimořádných jevů, nabízí všem věřícím jako každodenní zkušenost lásky“.¹³

6. Někdy se však objevují jevy (např. údajná zjevení, vize, vnitřní nebo vnější promluvy, písemné záznamy nebo poselství, jevy související s náboženskými obrazy, psychofyzické a jiné jevy), které jako by překračovaly hranice každodenní zkušenosti a prezentují se jako jevy údajně nadpřirozeného původu. Vypovídat přesně o takových událostech může přesahovat možnosti lidského jazyka (srov. 2 Kor 12,2-4). Jelikož s příchodem moderních komunikačních prostředků mohou takové jevy přitahovat

⁷ II. vatikánský koncil, *Věroučná konstituce o Božím zjevení Dei verbum* (18. listopadu 1965), č. 4, in *Dokumenty II. vatikánského koncilu*, Kostelní Vydří, Karmelitánské nakladatelství 2002, s. 110.

⁸ Sv. Jan od Kříže, *Výstup na horu Karmel*, 2, 22, 3–5, Kostelní Vydří, Karmelitánské nakladatelství 1999, s. 171–172.

⁹ II. vatikánský koncil, *Věroučná konstituce o Božím zjevení Dei verbum* (18. listopadu 1965), č. 5. In *Dokumenty II. vatikánského koncilu*, Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 2002, s. 110.

¹⁰ Sv. Jan od Kříže, *Duchovní píseň B*, 37, 4, Kostelní Vydří, Karmelitánské nakladatelství 2000, s. 231.

¹¹ *Katechismus katolické církve*, č. 67. Srov. Kongregace pro nauku víry, *Fatimské poselství* (26. června 2000), Praha, Sekretariát České biskupské konference 2000 (červená řada, č. 11).

¹² II. vatikánský koncil, *Věroučná konstituce o církvi Lumen gentium* (7. prosince 1965), č. 39–42, in *Dokumenty II. vatikánského koncilu*, Kostelní Vydří, Karmelitánské nakladatelství 2002, s. 75–79 Papež František, *Gaudete et exsultate: Radujte se a jásejte: Apoštolská exhortace o povolání ke svatosti v současném světě* (19. března 2018), č. 10–18, Praha 2018, s. 12–16; tentýž, *Apoštolský list Totum amoris est Svatého otce Františka u příležitosti čtyřtého výročí úmrtí sv. Františka Saleského* (28. prosince 2022), český text dostupný on-line na https://cbk.cirkev.cz/dokumenty/apostolsky-list-totum-amoris-est_177.

¹³ Papež František, *Nic než důvěra: Apoštolská exhortace C'est la confiance o svaté Terezii z Lisieux* (15. října 2023), č. 35, Praha, Karmelitánské nakladatelství 2024, s. 30.

pozornost nebo vzbuzovat rozpaky mnoha věřících a zprávy o nich se mohou velmi rychle šířit, jsou pastýři církve povoláni k tomu, aby se takovými událostmi starostlivě zabývali, tj. aby oceňovali jejich plody, očišťovali je od negativních prvků nebo varovali věřící před nebezpečími, která z nich vyplývají (srov. 1 Jan 4,1).

7. S rozvojem dnešních komunikačních prostředků a nárůstem počtu poutí dosahují tyto jevy národních, a dokonce světových rozměrů, takže rozhodnutí týkající se jedné diecéze má důsledky i jinde.

8. Když jsou zvláštní duchovní prožitky provázeny fyzickými a psychickými jevy, které nelze bezprostředně vysvětlit pouhým rozumem, je povinností církve tyto jevy pečlivě zkoumat a rozlišovat.

9. Papež František ve své apoštolské exhortaci *Gaudete et exsultate* připomíná, že jediný způsob, jak poznat, zda něco pochází od Ducha Svatého, je rozlišování, o které je třeba prosit a které je třeba pěstovat v modlitbě.¹⁴ Je to božský dar, který pomáhá pastýřům církve uskutečňovat to, co říká svatý Pavel: „Všechno zkoumejte, držte se toho, co je dobré“ (1 Sol 5,21). Jako pomoc diecézním biskupům a biskupským konferencím při rozlišování jevů údajného nadpřirozeného původu promulguje Dikasterium pro nauku víry následující *Normy pro rozlišování údajných nadpřirozených jevů*.

I. OBECNÉ POKYNY

A. Povaha rozlišování

10. Podle níže uvedených norem může církev naplňovat svou povinnost rozlišování: a) zda je možné v jevech údajného nadpřirozeného původu rozeznat přítomnost znamení Božího působení; b) zda v případných spisech nebo poselstvích osob, které se na daných údajných jevech podílejí, není nic, co by bylo v rozporu s vírou a dobrými mravy; c) zda je možné ocenit jejich duchovní plody, nebo je třeba je očistit od problematických prvků či varovat věřící před nebezpečími, která z nich vyplývají; d) zda je doporučeníhodné jejich pastorační uznání příslušnou církevní autoritou.

11. Přestože následující ustanovení předpokládají možnost rozlišování ve smyslu č. 10, je třeba jasně říci, že se standardně neočekává ze strany církevní autority žádné pozitivní uznání božského původu údajných nadpřirozených jevů.

12. V případě, že dikasterium udělí *nihil obstat* (srov. níže č. 17), nestávají se tyto jevy předmětem víry – to znamená, že věřící nejsou povinni s nimi souhlasit –, ale stejně jako v případě církví uznaných charismat „představují způsob, jak prohloubit své poznání Krista a velkodušněji se mu darovat a zároveň se stále více zakořenit ve společenství s celým křesťanským lidem“.¹⁵

13. Na druhé straně, když je v kanonizačním procesu uděleno *nihil obstat*, neznamená to prohlášení pravosti jakýchkoli nadpřirozených jevů přítomných v životě dané osoby, jak bylo zdůrazněno například v dekretu o kanonizaci svaté Gemmy Galgani: „[Pius XI.] feliciter elegit ut super heroicis virtutibus huius innocentis aequae ac poenitentis puellae suam mentem panderet, nullo tamen per praesens decretum (quod quidem numquam fieri solet) prolato iudicio de praeternaturalibus Servae Dei charismatibus.“¹⁶

14. Zároveň je třeba poznamenat, že některé jevy, které by mohly mít nadpřirozený původ, se někdy jeví jako spojené se zmatenými lidskými zkušenostmi, teologicky nepřesnými výrazy nebo ne zcela oprávněnými zájmy.

¹⁴ Srov. Papež František, *Gaudete et exsultate: Radujte se a jásejte: Apoštolská exhortace o povolání ke svatosti v současném světě*, č. 10–18. Praha: Paulínky, 2018, s. 166 a 173, s. 87 a 90.

¹⁵ Srov. Benedikt XVI., *Verbum Domini: posynodní apoštolská exhortace o Božím slově v životě a poslání církve* (30. září 2010), č. 14. Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 2011, s. 31.

¹⁶ Sacra Rituum Congregatio, *Decretum beatificationis et canonizationis Servae Dei Gemmae Galgani, virginis saecularis* [Posvátná kongregace pro obřady, *Dekret o blahořečení a svatořečení služebnice Boží Gemmy Galgani, ve světě žijící panny*]: In AAS 24 (1932), s. 57: „[Pius XI.] se vědomě chtěl pozastavit nad hrdinskými ctnostmi této nevinné kající mladé dívky, aniž by však tímto dekretem (což se zpravidla nikdy nestává) vynesl soud o mimopřirozených charismatech služebnice Boží.“

15. Rozpoznání údajných nadpřirozených jevů od samého počátku provádí diecézní biskup, případně jiná církevní autorita uvedená v čl. 4 až 6 níže, v dialogu s dikasteriem. Protože nikdy nemůže chybět specifická pozornost zaměřená na společné dobro celého Božího lidu, „si dikasterium nicméně vyhrazuje [...] možnost posoudit morální a naukové prvky této zkušenosti a způsob jejího využití“.¹⁷ Nelze přehlížet, že někdy se rozlišování může zabývat i trestnými činy, manipulací s osobami, poškozováním jednoty církve, nepatřičným finančním ziskem, závažnými naukovými omyly apod., což by mohlo způsobit pohoršení a podkopat důvěryhodnost církve.

B. Závěry

16. Rozlišování údajných nadpřirozených jevů může vést k závěrům, které se obvykle vyjadřují jedním z níže uvedených výrazů.

17. *Nihil obstat* – I když se nedá s jistotou říci, že jde o jev nadpřirozeně autentický, je rozpoznáno mnoho znaků působení Ducha Svatého „uprostřed“¹⁸ dané duchovní zkušenosti a nebyly zjištěny žádné zvlášť kritické nebo rizikové aspekty, alespoň doposud. Z tohoto důvodu se diecéznímu biskupovi doporučuje ocenit pastorační hodnotu a také podporovat šíření tohoto duchovního podnětu, a to i prostřednictvím případných poutí na posvátné místo.

18. *Prae oculis habeatur* – Přestože jsou rozpoznána důležitá pozitivní znamení, existují také některé prvky nejasnosti nebo možná rizika, která vyžadují ze strany diecézního biskupa pečlivé rozlišování a dialog s příjemci dané duchovní zkušenosti. Pokud se jedná o spisy nebo poselství, může být zapotřebí naukové vyjasnění.

19. *Curatur* – Existují různé nebo významné kritické prvky, ale zároveň se již tento fenomén široce rozšířil a jeho plody, které jsou s ním spojeny, lze ověřit. Nedoporučuje se proto zákaz, neboť by mohl Boží lid rozrušit. V každém případě se diecéznímu biskupovi doporučuje, aby tento fenomén nepodporoval, hledal alternativní projevy zbožnosti a případně přeorientoval jeho duchovní a pastorační profil.

20. *Sub mandato* – Zjištěné kritické problémy se netýkají samotného jevu, který je bohatý na pozitivní prvky, ale osoby, rodiny nebo skupiny osob, které jej nesprávně využívají. Jedná se o využívání duchovní zkušenosti ke konkrétnímu a neoprávněnému finančnímu prospěchu, páchání nemorálních činů nebo provádění pastorační činnosti paralelní k té, která je již na církevním území přítomna, aniž by byly akceptovány pokyny diecézního biskupa. V takovém případě je pastorační vedení konkrétního místa, kde k tomuto jevu dochází, svěřeno buď diecéznímu biskupovi, nebo jiné osobě delegované Svatým stolcem, která se v případě, že nemůže zasáhnout přímo, pokusí dosáhnout rozumné dohody.

21. *Prohibetur et obstruatur* – Přestože existují oprávněné požadavky a některé pozitivní prvky, objevují se závažné kritické aspekty a rizika. Aby se tedy předešlo dalším zmatkům nebo dokonce skandálům, které by mohly podkopat víru běžného Božího lidu, žádá dikasterium diecézního biskupa, aby veřejně prohlásil, že přilnutí k tomuto jevu není dovoleno, a aby současně nabídl katechezi, která může pomoci pochopit důvody tohoto rozhodnutí a usměrnit oprávněné duchovní obavy této části Božího lidu.

22. *Declaratio de non supernaturalitate* – V takovém případě je diecézní biskup pověřen dikasteriem, aby prohlásil, že jev není uznán za nadpřirozený. Toto rozhodnutí musí být založeno na konkrétních a prokázaných skutečnostech a důvodech. Například když údajný vizionář přizná, že lhal, nebo když věrohodní svědci poskytnou důkazy, které umožňují odhalit falšování jevu, mylný záměr nebo mytománii (chorobnou lhavost).

23. Ve světle výše uvedeného znovu zdůrazňujeme, že ani diecézní biskup, ani biskupské konference, ani dikasterium zpravidla neprohlásí, že tyto jevy jsou nadpřirozeného původu, a to ani

¹⁷ Dikasterium pro nauku víry, *Lettera al Vescovo di Como circa un presunto veggente [List biskupu z Comy o údajném vizionáři]* (25. září 2023).

¹⁸ Výraz „uprostřed“ neznamená „prostřednictvím“ nebo „skrze“, ale naznačuje, že v určitém kontextu, který nemusí být nutně nadpřirozeného původu, Duch Svatý působí dobré věci.

v případě, že je uděleno *nihil obstat* (srov. č. 11). Je jasné, že Svatý otec může schválit zahájení postupu vedoucího k takovému závěru.

II. STANOVENÉ POSTUPY

A. Hmotněprávní předpisy

Čl. 1 – Je odpovědností diecézního biskupa, aby v dialogu s národní biskupskou konferencí zkoumal případy údajných nadpřirozených jevů, které se vyskytly na jeho území, a formuloval o nich konečný úsudek, který předloží dikasteriu ke schválení, včetně případné podpory úcty nebo zbožnosti s nimi spojené.

Čl. 2 – Po prošetření dotyčných událostí je na diecézním biskupovi, aby výsledky šetření – provedeného podle níže uvedených norem – předal se svým vyjádřením Dikasteriu pro nauku víry a jednal podle pokynů, které mu dikasterium poskytne. V každém případě je na dikasteriu, aby posoudilo způsob postupu diecézního biskupa a schválilo či neschválilo jím navržené rozhodnutí, které má být přiděleno konkrétnímu případu.

Čl. 3 § 1 – Diecézní biskup se zdrží jakýchkoli veřejných prohlášení o pravosti nebo nadpřirozenosti těchto jevů a jakéhokoli zapojení do nich; nesmí však přestat být ostražitý, aby v případě potřeby rychle a obezřetně zasáhl podle postupů uvedených v níže uvedených normách.

§ 2 – Pokud se v souvislosti s údajnou nadpřirozenou událostí objeví formy zbožnosti i bez skutečného kultu, má diecézní biskup závažnou povinnost zahájit co nejdříve důkladné kanonické vyšetřování, aby byla zachována víra a zabráněno zneužití.

§ 3 – Diecézní biskup musí zvláště dbát na to, aby i za pomoci prostředků, které má k dispozici, zamezil matoucím náboženským projevům nebo šíření jakýchkoli materiálů týkajících se údajného nadpřirozeného jevu (např.: u posvátných obrazů ronění slz, potu, krve, přeměny posvěcených hostií atd.), aby se nepodnítila atmosféra hledání senzací (srov. čl. 11 § 1).

Čl. 4 Pokud se údajný jev týká více než jednoho diecézního biskupa vzhledem k bydlišti dotčených osob, nebo vzhledem k místu rozšíření forem kultu nebo obecně lidové zbožnosti, mohou tito biskupové po konzultaci s Dikasteriem pro nauku víry ustavit interdiecézní komisi, která pod vedením jednoho z diecézních biskupů zajistí předběžné šetření podle ustanovení níže uvedených článků. Za tímto účelem mohou také využít pomoci příslušných úřadů biskupské konference.

Čl. 5 – V případě, že se údajné nadpřirozené skutečnosti týkají působnosti diecézních biskupů patřících do téže církevní provincie, může metropolita po konzultaci s biskupskou konferencí a s Dikasteriem pro nauku víry převzít úkol ustanovit komisi uvedenou v čl. 4 a předsedat jí.

Čl. 6 § 1 – V místech, kde je zřízena církevní oblast uvedená v kán. 433 až 434 CIC a údajné nadpřirozené skutečnosti se týkají tohoto území, požádá předsedající biskup Dikasterium pro nauku víry o udělení speciálního pověření k dalšímu postupu.

§ 2 – V tomto případě se postupy řídí obdobně ustanoveními čl. 5, přičemž se dodržují pokyny obdržené od téhož dikasteria.

B. Procesní normy

Fáze předběžného šetření

Čl. 7 § 1 – Kdykoli se diecézní biskup dozví alespoň pravděpodobné zprávy o skutečnostech údajného nadpřirozeného původu, které se týkají katolické víry a vyskytly se na území spadajícím pod jeho pravomoc, měl by se osobně nebo prostřednictvím delegáta obezřetně informovat o událostech a okolnostech a dbát na to, aby neprodleně shromáždil všechny podklady užitečné pro prvotní posouzení.

§ 2 – Pokud je možné jevy snadno regulovat v kruhu osob bezprostředně do nich zapojených a pokud nehrozí žádné nebezpečí pro společenství, neměla by být po konzultaci s dikasteriem přijata žádná další opatření, ačkoli zůstává zachována povinnost bdělosti.

§ 3 – V případě, že se jedná o osoby podléhající více diecézním biskupům, je třeba vyslechnout stanoviska těchto biskupů. Pokud údajný jev vzniká na jednom místě a dále se rozvíjí na dalších místech, může být na těchto místech posuzován odlišně. V takovém případě má každý diecézní biskup vždy pravomoc rozhodnout o tom, co považuje za pastoračně rozumné na svém území, a to po konzultaci s dikasteriem.

§ 4 – Pokud se údajný jev týká rozličných předmětů, může diecézní biskup osobně nebo prostřednictvím delegáta nařídít jejich uložení na bezpečném místě až do objasnění celé záležitosti. V případě údajného eucharistického zázraku musí být konsekrované způsoby uchovávány na neveřejném místě a vhodným způsobem.

§ 5 – Pokud se shromážděné podklady budou zdát dostatečné, diecézní biskup rozhodne, zda zahájí fázi hodnocení tohoto jevu, aby navrhl dikasteriu ve svém vyjádření (votum) konečné rozhodnutí s ohledem na vyšší zájem víry církve a na ochranu a podporu duchovního dobra věřících.

Čl. 8 § 1 – Diecézní biskup¹⁹ ustanoví vyšetřovací komisi, jejímiž členy jsou nejméně po jednom teolog, kanonista a odborník vybraný na základě povahy jevu.²⁰ Jejím cílem není pouze dospět k prohlášení o pravdivosti faktů, ale prozkoumat všechny aspekty události, aby diecéznímu biskupovi poskytla všechny užitečné podklady pro posouzení.

§ 2 – Členové vyšetřovací komise musí mít bezúhonnou pověst, pevnou víru, zdravé učení, osvědčenou obezřetnost a nesmí být přímo ani nepřímo spojeni s osobami nebo skutečnostmi, které jsou předmětem vyšetřování.

§ 3 – Diecézní biskup sám jmenuje delegáta, vybraného z členů komise nebo mimo ni, který má za úkol koordinovat a řídit práci komise a připravovat zasedání.

§ 4 – Diecézní biskup nebo jeho delegát rovněž jmenuje notáře, jehož úkolem je účastnit se zasedání a zaznamenávat výsledky a veškeré další úkony komise. Povinností notáře je zajistit, aby byly zápisy řádně podepsány a aby byly všechny úkony, které jsou předmětem vyšetřování, shromážděny, přehledně uspořádány a uloženy v archivu kurie. Notář rovněž zajišťuje svolávání zasedání a připravuje podklady.

§ 5 – Všichni členové komise jsou vázáni mlčenlivostí stvrzenou přísahou.

Čl. 9 § 1 – Výsledky se provádějí obdobně podle předpisů všeobecných norem (srov. kán. 1558 až 1571 CIC; kán. 1239 až 1252 CCEO) na základě otázek formulovaných delegátem po náležitém projednání s ostatními členy komise.

§ 2 – Přísežné svědectví osob, které se podílely na údajných nadpřirozených událostech, se podává za přítomnosti celé komise nebo alespoň některých jejích členů. Pokud jsou skutečnosti případu založeny na výpovědích očitých svědků, měli by být svědci vyslechnuti co nejdříve, aby se využila časová blízkost události.

§ 3 – Zpovědníci zúčastněných osob, které uvádějí, že byly protagonisty skutečností nadpřirozeného původu, nesmí vypovídat o žádných skutečnostech, které poznali prostřednictvím svátostné zpovědi.²¹

§ 4 – Duchovní vůdci zúčastněných osob, které tvrdí, že byly protagonisty událostí nadpřirozeného původu, nesmějí vypovídat o skutečnostech, kterou poznali prostřednictvím duchovního vedení, ledaže by je dotyčné osoby k výpovědi písemně zmocnily.

¹⁹ Nebo jiná církevní autorita uvedená v čl. 4 až 6.

²⁰ Např.: lékař, nejlépe se specializací na určité příbuzné obory, jako je psychiatrie, hematologie atd.; biolog; chemik atd.

²¹ Srov. kán. 983 § 1; 1550 § 2 odst. 2 CIC; kán. 733 § 1; 1231 § 1 odst. 2 CCEO; Kongregace pro blahořečení a svatořečení, *Instrukce o postupu při diecézních a eparchiálních šetřeních v kauzách svatořečení Sanctorum Mater* (17. května 2007), čl. 101 až 102, in *Acta České biskupské konference*, č. 3 (2008), s. 136–137; Apoštolská penitenciárie, *Nóta Apoštolské penitenciárie o důležitosti vnitřního oboru svědomí a nedotknutelnosti svátostné pečeti* (29. června 2019), in *Acta České biskupské konference*, č. 14 (2019), s. 165–173.

Čl. 10 – Pokud jsou součástí podkladů předběžného šetření písemné texty nebo jiné podklady (obrazové, zvukové, fotografické) zveřejněné v médiích, jejichž autorem je osoba zapojená do údajného jevu, musí být tyto materiály podrobeny pečlivému znaleckému zkoumání (srov. čl. 3 § 3), jehož výsledky notář zahrne do podkladů předběžného šetření.

Čl. 11 § 1 – Pokud se mimořádné skutečnosti uvedené v čl. 7 § 1 týkají předmětů různého druhu (srov. čl. 3 § 3), provede komise prostřednictvím odborníků ze svého středu nebo jiných odborníků určených pro daný případ pečlivé zkoumání těchto předmětů, aby dospěla k vědeckému, naukovému a kanonickému posouzení, jež napomůže následnému hodnocení.

§ 2 – Pokud by nálezy organické povahy související s mimořádnou událostí vyžadovaly speciální laboratorní a případně vědeckotechnická zkoumání, pověří komise zkoumáním odborníky, kteří jsou skutečnými znalci v oblasti týkající se daného typu zkoumání.

§ 3 – Pokud se tento jev týká těla a krve Páně ve svátostných způsobách chleba a vína, je třeba věnovat zvláštní pozornost tomu, aby jejich případná analýza nevedla k nedostatku respektu k Nejsvětější svátosti a zaručovala úctu, která jí náleží.

§ 4 – Pokud údajné mimořádné události vyvolávají problémy týkající se veřejného pořádku, spolupracuje diecézní biskup s příslušnou světskou autoritou.

Čl. 12 – Pokud by údajné nadpřirozené jevy pokračovaly i v průběhu vyšetřování a pokud by situace doporučovala prudenciální zákroky, diecézní biskup by neměl váhat s takovými úkony dobrého řízení, aby se zabránilo nekontrolovaným nebo pochybným projevům zbožnosti nebo rozvinutí kultu založeného na dosud nevyjasněných prvcích.

Fáze hodnocení

Čl. 13 – Diecézní biskup případně s pomocí členů jím zřízené komise důkladně zhodnotí shromážděný materiál podle výše uvedených hlavních kritérií rozlišování (srov. č. 10 až 23) a následujících pozitivních a negativních kritérií, která mohou být aplikována i kumulativně.

Čl. 14 – Mezi neopominutelná *pozitivní* kritéria patří:

1. Důvěryhodnost a dobrá pověst osob, které tvrdí, že jsou příjemci nadpřirozených událostí nebo se jich přímo účastní, a také vyslechnutých svědků. Zejména je třeba mít na zřeteli psychickou vyrovnanost, poctivost a opravdovost v mravním životě, upřímnost, pokoru a obvyklou poslušnost vůči církevní autoritě, ochotu s ní spolupracovat a podporu ducha autentického církevního společenství.

2. Nauková pravověrnost jevu a případného poselství s ním spojeného.

3. Nepředvídatelnost jevu, z níž jasně vyplývá, že není výsledkem iniciativy zúčastněných osob.

4. Ovoce křesťanského života. Patří k němu duch modlitby, obrácení, povolání ke kněžství a řeholnímu životu, svědectví dobročinné lásky, jakož i zdravá zbožnost a hojné a stálé duchovní plody. Je třeba zhodnotit přínos těchto plodů k růstu církevního společenství.

Čl. 15 – Pečlivě se ověří existence *negativních* kritérií:

1. Eventuální zjevný omyl ohledně skutkového stavu.

2. Případné naukové omyly. Z tohoto hlediska je třeba vzít v úvahu možnost, že osoba tvrdící, že je příjemcem událostí nadpřirozeného původu, přidala – třeba i nevědomky – k soukromému zjevení čistě lidské prvky nebo nějaký omyl přirozeného řádu, který není způsoben špatným úmyslem, ale subjektivním vnímáním jevu.

3. Sektářský duch, jenž je zdrojem rozdělení v církvi.

4. Zřejmá snaha o dosažení zisku, moci, slávy, společenské proslulosti, osobního zájmu úzce spojených se skutkovou podstatou.

5. Závažné nemorální činy spáchané danou osobou nebo jejími následovníky v době nebo u příležitosti příslušného jevu.

6. Psychické výkyvy nebo psychopatické sklony dotyčné osoby, které mohly mít vliv na údajnou nadpřirozenou událost, nebo psychóza, kolektivní hysterie či jiné prvky, které lze vysledovat v patologické rovině.

Čl. 16 – Je třeba zvážit zvláštní morální závažnost používání údajných nadpřirozených zážitků nebo uznávaných mystických prvků jako prostředku nebo záminky k vykonávání nadvlády nad lidmi nebo k jejich zneužívání.

Čl. 17 – V případě údajných nadpřirozených jevů uvedených v čl. 7 § 1 musí být hodnocení výsledků šetření provedeno s náležitou pečlivostí jak s respektem vůči zúčastněným osobám, tak k výsledkům případného vědeckotechnického zkoumání údajného nadpřirozeného jevu.

Závěrečná fáze

Čl. 18 – Po ukončení vyšetřování a pečlivém prozkoumání událostí a shromážděných informací,²² rovněž s přihlédnutím k tomu, jaký dopad měly údajné skutečnosti na jemu svěřený Boží lid a s ohledem především na hojnost duchovních plodů vyvolaných případně vzniklou novou zbožností, vypracuje diecézní biskup s pomocí delegáta zprávu o daném jevu. S přihlédnutím ke všem skutečnostem případu, a to jak pozitivním, tak negativním, vypracuje osobní votum k dané záležitosti a navrhne dikasteriu konečný posudek, obvykle podle jedné z následujících formulací:²³

1. *Nihil obstat,*
2. *Prae oculis habeatur*
3. *Curatur,*
4. *Sub mandato*
5. *Prohibetur et obstruatur,*
6. *Declaratio de non supernaturalitate*

Čl. 19 – Po ukončení vyšetřování jsou všechny spisy týkající se zkoumaného případu předány Dikasteriu pro nauku víry ke konečnému schválení.

Čl. 20 – Dikasterium poté přistoupí k prozkoumání spisu, zhodnotí morální a naukové prvky dané zkušenosti a jejího využití, jakož i votum diecézního biskupa. Dikasterium si může od diecézního biskupa vyžádat další informace, případně si vyžádat další stanoviska, nebo v krajním případě přistoupit k novému zkoumání záležitosti, nezávislému na zkoumání vykonaném diecézním biskupem. Na základě provedeného zkoumání přistoupí k potvrzení nebo zamítnutí rozhodnutí navrženého diecézním biskupem.

Čl. 21 § 1 – Po obdržení odpovědi dikasteria, pokud dikasterium neurčí jinak, diecézní biskup po dohodě s dikasteriem jasně sdělí Božímu lidu rozhodnutí týkající se daných skutečností.

§ 2 – Diecézní biskup je povinen informovat národní biskupskou konferenci o rozhodnutí schváleném dikasteriem.

Čl. 22 § 1 – V případě udělení *nihil obstat* (srov. čl. 18 odst. 1) bude diecézní biskup věnovat maximální pozornost správnému zhodnocení plodů plynoucích ze zkoumaného jevu a bude na ně nadále dohlížet s obezřetností. V takovém případě diecézní biskup v dekretu jasně uvede povahu schválení a meze případného povoleného kultu a upřesní, že věřící „[mají] právo se ho obezřetně účastnit“.²⁴

§ 2 – Diecézní biskup bude také dbát na to, aby věřící nepovažovali žádné z těchto stanovisek za potvrzení nadpřirozeného charakteru jevu.

²² Všechny svědecké důkazy je třeba podrobně posoudit s pečlivým uplatněním všech kritérií, a to i s ohledem na předpisy kanonického práva týkající se důkazní síly svědectví (srov. *ex analogia* kán. 1572 CIC; kán. 1253 CCEO).

²³ Viz výše č. 17 až 22.

²⁴ Benedikt XVI., *Verbum Domini: posynodní apoštolská exhortace o Božím slově v životě a poslání církve* (30. září 2010), č. 14. Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 2011, s. 31: „Proto církevní schválení nějakého soukromého zjevení v podstatě znamená, že dané poselství neobsahuje nic proti víře nebo dobrým mravům; je dovoleno ho veřejně šířit a věřící jsou oprávněni ho rozumným způsobem přijmout. [...] Je to nabízená pomoc, jejíž užití však není povinné. V každém případě tu musí jít o oživení víry, naděje a lásky, které jsou pro všechny lidi trvalou cestou spásy.“

§ 3 – Dikasterium si v každém případě vyhrazuje právo znovu zasáhnout v návaznosti na vývoj tohoto jevu.

Čl. 23 § 1 – Pokud je vydáno rozhodnutí preventivní (srov. čl. 18 odst. 2 až 4) nebo negativní (srov. čl. 18 odst. 5 až 6), musí je diecézní biskup po schválení dikasteriem formálně zveřejnit. Musí být také napsáno jasně a srozumitelně pro všechny a zvažovat vhodnou příležitost k oznámení důvodů přijatého rozhodnutí a naukových základů katolické víry, aby se tak podpořil růst zdravého duchovního života.

§ 2 – Při sdělování případného negativního rozhodnutí může diecézní biskup vynechat informace, které by mohly zúčastněným osobám způsobit nespravedlivou újmu.

§ 3 – Pokud dochází k dalšímu šíření spisů nebo poselství, mají být legitimní pastýři bdělí ve smyslu kán. 823 Kodexu kanonického práva (srov. kán. 652 § 2 a 654 CCEO) a odsuzovat zneužití i vše, co škodí správné víře a mravům nebo je jakkoli nebezpečné pro dobro duší. Za tímto účelem lze využít uložení běžných prostředků, včetně trestních příkazů (srov. kán. 1319 CIC; kán. 1406 CCEO).

§ 4 – Opatření uvedená v § 3 jsou vhodná zejména v případech, kdy vytykané jednání souvisí s předměty nebo místy spojenými s údajnými nadpřirozenými jevy.

Čl. 24 – Ačkoli bylo rozhodnutí schváleno, má diecézní biskup osobně nebo prostřednictvím delegáta povinnost nadále bděle sledovat daný jev a osoby, jichž se týká, a to především při výkonu své řádné moci.

Čl. 25 – V případě, že u údajných nadpřirozených jevů lze s jistotou dokázat záměrný mystifikační a klamavý úmysl za jiným účelem (např. zisk a jiné osobní zájmy), použije diecézní biskup při zvážení každého jednotlivého případu platné trestní kanonické právo.

Čl. 26 – Dikasterium pro nauku víry má pravomoc zasáhnout z vlastního popudu (motu proprio) v jakékoli době a fázi rozlišování ohledně údajných nadpřirozených jevů.

Čl. 27 – Tyto normy zcela nahrazují předchozí normy ze dne 25. února 1978.

Svatý otec František při audienci udělené níže podepsanému prefektovi spolu se sekretářem naukové sekce Dikasteria pro nauku víry dne 4. května 2024 schválil tyto Normy, projednané na řádném zasedání tohoto dikasteria dne 17. dubna 2024, a nařídil jejich zveřejnění s tím, že vstupují v účinnost dne 19. května 2024, o slavnosti Soslání Ducha Svatého.

Dáno v Římě, v sídle Dikasteria pro nauku víry, dne 17. května 2024

Víctor Manuel kard. Fernández
prefekt

Mons. Armando Matteo
sekretář
naukové sekce

Ex Audientia Die 04.05.2024

FRANCISCUS